

3 Langileen parte hartzea Gipuzkoako enpresetan eta horren egoera Europakoarekin alderatuta

**Irene Gomez
Urtzi Uribetxebarria
Monica Gago**

Langileen parte hartzea Gipuzkoako enpresetan eta horren egoera Europakoarekin alderatuta

Gipuzkoako Parte Hartzearen Behatokiaren eginkizuna da jakitea zein den gure lurraldearen egungo egoera langileek euren enpresetan duten parte hartzeari dagokionez, eta alderatzea egoera hori Europako beste herrialde batzuetakoarekin. Horretarako, lurraldeko sei sektore estrategiko aztertu dira (automobilgintza, osagai industrialak, zerbitzu aurreratuak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, sormenaren alorreko industria eta makina-erreminta), eta atera diren ondorioak oso lagungarriak izango dira gure lurraldean parte hartzea hobetzarren zer jarduera behar diren erabakitzeko.

3.1

Jasotako laginaren ezaugarriak eta erabilitako metodologia

3.1.1 – Jasotako lagina

Sei sektore estrategikotan jaso da lagina: automobilgintza, non ACICAEko⁴⁴ bazkide diren 66 enpresatako 430 lagunek eman baitute informazioa; makina-erremintaren sektorea, non AFMko⁴⁵ bazkide diren 61 enpresatako 331 lagunek hartu baitute parte; zerbitzu aurreratuen sektorea, non 58 enpresatako 298 lagunek eman baitute informazioa; informazioaren eta komunikazioaren teknologien sektorea, non GAIako⁴⁶ kide diren 50 enpresatako 211 lagunek hartu baitute parte; osagaien sektorea, non 43 enpresatako 233 lagunek eman baitute informazioa, eta, azkenik, sormen eta kultura alorreko industriren sektorea, non 55 enpresatako 238 lagunek hartu baitute parte.

Guztira, 333 enpresatako 1.741 lagunek hartu dute parte laginketan.

Makina / erreminta
61 enpresatako 331 lagun

Automobilgintza
66 enpresatako 430 lagun

Zerbitzu aurreratuak
58 enpresatako 298 lagun

informazioaren eta komunikazioaren teknologiak
50 enpresatako 211 lagun

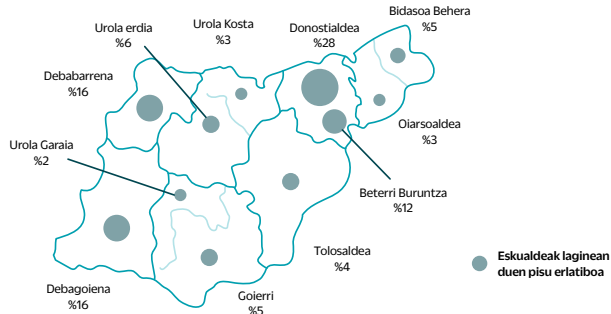
Osagaien sektorea
43 enpresatako 233 lagun

sormen eta kultura alorreko industriak
55 enpresatako 238 lagun

1. irudia: Laginaren ezaugarriak, sektoreka

2. irudian Gipuzkoako eskualdekako laginketa dago. Mapan ikusten denez, Donostialdea, Debabarrena, Debagoiena eta Beterri-Buruntza eskualdeetakoak dira azterketa honetan esku hartu duten enpresa gehienak. Jasotako laginaren %72 osatzen dute aipatutako lau eskualdeek.

2. irudia: Laginetaren emaitzak, eskualdeka.

3.1.2 – Datuak jasotzeko erabili den prozedura

AZTIKERek lagundu du laginak jasotzen. Metodologia hau erabili da:

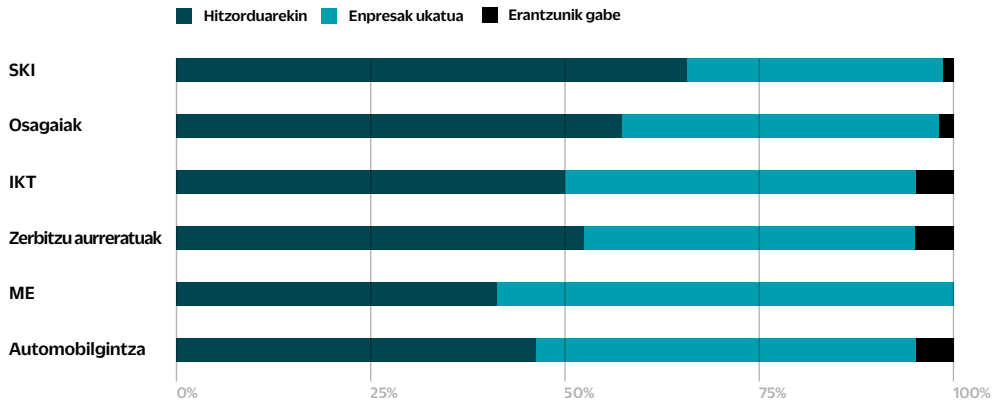
- 1 Aztertu beharreko sektoreak hautatu ziren (automobilgintza, makina-erreminta, osagai industrialak, zerbitzu aurreratuak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak —IKTak— eta sormenaren eta kulturaren alorreko industria —SKI—), eta sektore bakoitzeko enpresak hautatuak izan ziren.
- 2 Mondragon Unibertsitateak agiri ofizial bat plazaratu zuen, Gipuzkoako Foru Aldundiaren izenean, proiektua aurkezteko eta enpresei parte hartzera dei egiteko.
- 3 AZTIKERek enpresa bakoitzeko harremanetarako pertsonari deitu zion, proiektuan parte hartu behar zuten edo ez jakiteko.
- 4 Enpresak baietz erantzuten bazuen, inkestak betetzeko data eta ordua jartzzen zitzaion. Ausaz hautatu ziren inkestei erantzun behar zieten pertsonak, erantzunetan alborapenik egon ez zedin.
- 5 Enpresak ez bazuen onartzen parte hartzea, AZTIKERek bere teknikari propioak bidaltzen zituen enpresatik kanpo datuak biltzera.

44: ACICAE: automobilgintzaren euskal sektorea suspertzea du xede Euskadiko Automobilgintzaren Klusterrak. Horretarako, euskal enpresen arteko lankidetzaz bultzatzen du, sektoreak dituen erroka handiei elkarrekin egin diezaieten aurre. Europako automobilgintzaren lehenbiziko klustertzat joko ohi da.

45: AFM: Espainiako Makina-erremintaren, Gehigarrien, Osagaien eta Tresnen Fabrikatzaileen Elkarteak da Advanced Manufacturing Technologies. Espainiako makina-erremintaren eta fabrikazio aurreratu teknologien sektoreetako % 90 elkarte horretan daude.

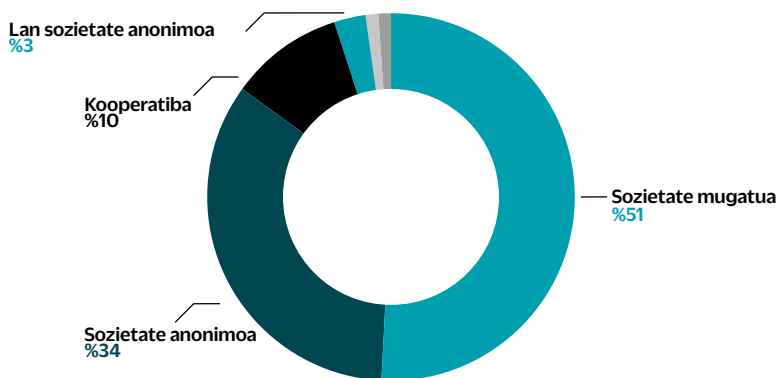
46: GAIA: Euskal Herriko Teknologia Elektronikoen eta Informazioaren Alorretako Industrien Elkarteak.

Sektore guztietan aztertutako 333 enpresetatik, %50 inguru beren borondatez jardun ziren azterketan, hau da, aldez aurretik hitzordua jarrita. Gainerako enpresetan, berriz, zuzendariek ez zuten baimenik eman enpresa barruan daturik biltzeko, eta lantokitik kanpo (inguruetan) hitz egin behar izan zen langileekin. Hirugarren irudian daude sektore bakoitzaren portzentajeak.

3. irudia: Sektore bakoitzean betetako inkestak, hitzorduekin eta hitzordurik gabe

Laginetako enpresen egitura juridikoari dagokionez, %51 sozietate mugatuak ziren; %34, sozietate anonimoak; %10, kooperatibak; eta, azkenik, %5 baino gutxiago ziren lan sozietateak (anonimoak eta mugatuak), interes ekonomikoko taldeak eta elkarteak.

4. irudia: Enpresa portzentajea, egitura juridikoaren arabera

3.2

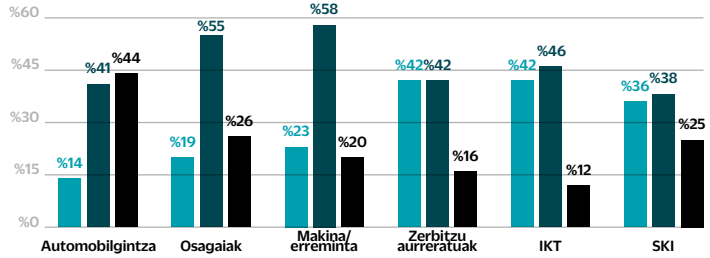
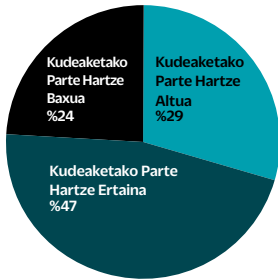
Kudeaketako, emaitzetako eta jabetzako parte hartzeak Gipuzkoan egun duen egoera, jarduera sektoreka

Lerro hauetan sei jarduera sektore horietan egindako azterketaren emaitzak azalduko dira, hiru parte hartze motei dagozkienak (kudeaketa, emaitzak eta jabetza). Bateratzen inkesta erabili da erreferentziatzko eskala gisa azterketa egiteko. Inkesta horretan langileei eskatzen zaie balioesteko euren parte hartze maila, 0 eta 6 bitarteko puntuazioa emanaz (0, parte hartze eskasa edo parte hartzerik eza; 6, parte hartze maila altua; 3, bitarteko maila). Logika berari jarraikiz, hiru parte hartze mailaren arabera banatu ziren laginketaren emaitzak: parte hartze altua, parte hartze ertaina eta parte hartze baxua.

Bosgarren irudian ikusten denez, enpresen %29ko langileek diote parte hartze altua dutela kudeaketan, eta enpresen %24ko langileek, berriz, baxua dela kudeaketako parte hartzea; gainerako enpresetako (%47) langileek, azkenik, diote kudeaketako parte hartzea ertaina dela.

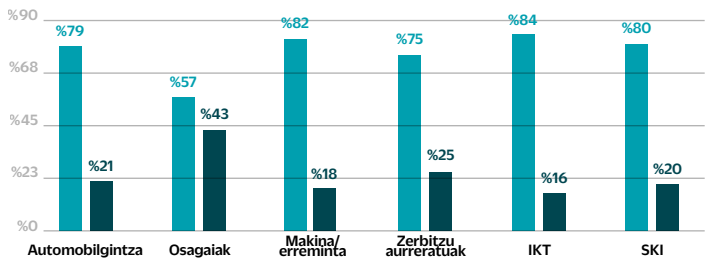
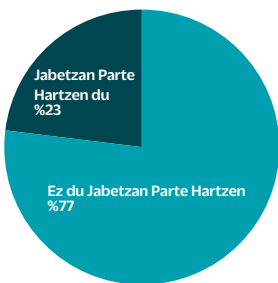
Sektoreka, hiru multzo ageri dira: automobilgintza, non enpresen %44ko langileek baitiote baxua dela kudeaketako parte hartzea; enpresen %41ekoek diote, berriz, ertaina dela kudeaketako parte hartzea; osagai eta makina-erreminta sektoreetako enpresa gehienetako langileek diote (%55 eta %58, hurrenez hurren), berriz, kudeaketako parte hartzearen maila ertaina dela; azkenik, bada hirugarren multzo bat (zerbitzu aurreratuak, IKTak eta sormenaren eta kulturaren alorreko industriak) non paretsuak baitira parte hartze maila altua eta ertaina dela dioten langileen portzentajeak (%84, %88 eta %74, hurrenez hurren), parte hartze maila baxua dela diotenena (%16, %12 eta %5, hurrenez hurren) baino handiagoa.

3.2 – Kudeaketako, emaitzetako eta jabetzako parte hartzeak Gipuzkoan egun duen egoera, jardura sektoreka

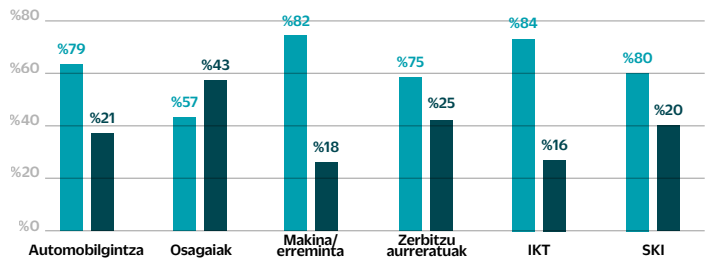
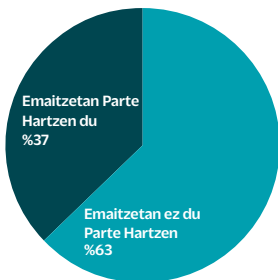
5. irudia: Kudeaketan parte hartze altua eta baxua duten enpresen %

Emaitzek erakusten dutenez, laginketako enpresa gehienetan langileek ez dute parte hartzerik enpresaren jabetzan; zehazki, %77an (ikusi 6. irudia). Oso antzekoa da portzentaje hori automobilgintza, makina-erreminta, zerbitzu aurreratu, IKT eta SKI sektoreetan. Osagaien sektorean, aldiz, orekatuagoak dira jabetzan parte hartzerik ez dagoen enpresen portzentajea (%57) eta parte hartzea badagoen enpresena (%43).

6. irudia: Jabetzan parte hartzea duten enpresen %

Emaitzetako parte hartzeari dagokionez, azkenik, laginketako 210 enpresetatik %63n langileek ez dute parterik emaitzetan (ikusi 7. irudia). Sektoreka, dezenteko aldea dago emaitzetan parte hartzea duten enpresen portzentajeen artean: osagaien sektorean besteetan baino enpresa gehiagok dute parte hartzea emaitzetan (24 enpresatik, %57); gainerako sektoreetan, berri, enpresen %58 eta %74 bitartekoak dira emaitzetan parte hartzerik ez dutenen portzentajea.

7. irudia: Emaitzetan parte hartzea duten enpresen portzentajea

3.3

Gipuzkoako parte hartzea, Europakoarekin alderatuta

Europako beste herrialde batzuekiko gure lurraldearen egoera nolakoa den jakitearren, Europako lan baldintzei buruz Eurofoundek⁴⁷ 2013an⁴⁸ eta 2015ean⁴⁹ egindako azterketekin alderatu ziren hemen bildutako datuak. Bi erreferentzia tresna erabili ziren gure lurraldeko parte hartzeari buruzko datuak biltzeko: Eurofounden azterketetako neurketa eskala, eta Bateratzen proiektuko eskala (galdetegiari buruzko informazio gehiago nahi izanez gero, jo Galdetegiaren Eranskinera).

Eurofounden eskalari dagokionez, honela sailkatu ziren aztertu beharreko aldagaiak: 3 multzo handitan (parte hartzea kudeaketan, emaitzetan eta jabetzan) eta 6 alorretan (erabakitzeko askatasuna, erabakietan eragiteko ahalmena, enpresarekin lotura duten lan praktikak, parte hartzea emaitzetan, parte hartzea kapitalean edo jabetzan). Taula honetan ageri dira aztertu beharreko aldagai eta alor bakoitzari dagozkion itemak.

47: Eurofound: Bizitza eta Lan Baldintzei dagozkien EBko politikako alor espezializatueta lan egiteko sortutako Europar Batasunaren organismoa.

48: Hemen duzue 2013ko Eurofound Txostena: <https://www.eurofound.europa.eu/surveys/european-company-surveys/european-company-survey-2013>.

49: Hemen duzue Eurofound Txostena (2015): <https://www.eurofound.europa.eu/surveys/european-working-conditions-surveys/sixth-european-working-conditions-survey-2015>.

Dimentsioa	Aldagaia	Kodea	Galdera
Kudeaketako parte hartzea Europa	Decision Latitude	DL1	Ba al duzu aukerarik zure eginkizunak hautatzeko edo haien ordena aldatzeko?
		DL2	Ba al duzu aukerarik zure lanaren abiadura edo erritmoa aldatzeko?
		DL3	Ba al duzu aukerarik zure lan metodoak hautatzeko edo aldatzeko?
		DL4	Mesedez, esan zer deritozozun zure lankideen hautaketari.
	Partehartzea EU	P1	Parte hartzen duzu zure saileko edo enpresako lan prozesuen hobekuntzan.
		P2	Eragiteko ahalmena duzu zure lanerako garrantzizkoak diren erabakietan.
		P3	Galdetzen dizute zure lanaren helburuez haiek zehaztu aurretik.
	Testuinguruan partehartzea Europa	P4	Talde baten edo behin-behineko batzorde baten bilerak antolatzen ditu enpresak, langileek lanaren antolakuntzan parte har dezaten.
		P5	Langileen eta haien hurbileneko arduradunaren arteko bilerak maiz antolatzen ditu enpresak, langileek lanaren antolakuntzan parte har dezaten.
		P6	Enpresak maiz egiten ditu bilerak langileekin. Lanaren antolakuntzan parte hartu nahi duten langile guztiak joan daitezke bilera horietara.
	Partehartzea inkestan EU	P7	Langileen artean inkestak egiten ditu enpresak, lanaren antolakuntzan parte har dezaten.
		P8	Langileekin bilerak egiten ditu enpresak, sare sozialen edo eztabaida foroen bidez deialdia eginda, lanaren antolakuntzan parte har dezaten.

1. taula: Parte hartzea neurtzeko alor, aldagai eta item zerrenda, Euro-funden azterketetako eskala erreferentzia hartuta

Bigarren erreferentzia eskalan, berriz, Bateratzen⁵⁰ proiektuko inkesta erabili da neurketak egiteko. Proiektu honetan zenbait tresna garatu dira, aipagarriena diagnostikoarena izanik. Tresna horrek informazioa ematen dio enpresari langileen ongizatea eta lehiakortasuna hobetzen laguntzen duten langile kudeaketako palanken ezarpenaren mailaz. Diagnostikoaren bidez, enpresak jakin dezake nolako ezarpen maila duten palankek, eta zer eragin duten palanka horiek langileen ongizatean, hots, zer konpromiso, konfiantza eta gogobetetze maila dituzten enpresako langileek.

50: Gipuzkoako Foru Aldundiak finantzatzen du 2010-2020 Bateratzen proiektua, eta hau du helburu: laguntzea enpresei langileen potentziala proiektu komun batekin bateratzen, enpresak iraunkorragoak eta lehiakorrakoak izan daitezzen

Pertsonak kudeatzeko palankei dagokienez, Bateratzen eskalak kudeaketako parte hartzea neurtzen du, lau alor edo aldagai nagusi hauen arabera: autonomia, informazioa, parte hartzea eta formazioa.

Hona hemen aztertu beharreko aldagaien eta itemen zerrenda, inkesta hau erreferentziatzat hartuta.

Dimentsioa	Aldagaia	Kodea	Galdera
Kudeaketako parte hartzea	Autonomia	SA1	Aukera dut nire lanpostuan erabakiak hartzeko eta lanean proaktiboa izateko.
		SA2	Erabaki asko neure kabuz hartzeko aukera dut nire lanpostuan.
		SA3	Erabakiak hartzeko autonomia zabala dut nire lanpostuan.
	Formazioa	SF1	Uste dut enpresak nahikoa baliabide erabiltzen dituela nire garapen profesionala bultzatzeko.
		SF2	Uste dut enpresak nahikoa formazio ematen didala nire lana egin dezadan.
		SF3	Uste dut enpresak garrantzia ematen diola nire formazioari, eta sustatu egiten duela.
	Informazioa	SI0	Badut informazioa enpresaren etorkizuneko proiektuaz (erronkak, helburuak, inbertsioak...).
		SI1	Badut informazioa, maiz eguneratua, nire sailaren/atalaren/enpresaren egoeraz (salmentak, emaitzak, proiektuak eta abar).
		SI2	Nahikoa informazioa dut nire lana behar bezala egiteko.
	Partaidetza	SP1	Parte hartzen dut nire sailaren/atalaren urteko helburuen zehaztapenean.
		SP2	Parte hartzen dut urteko kudeaketa planaren zehaztapenean, kontrolean eta jarraipenean.
		SP3	Badut aukera nire sailaren/atalaren geroari buruzko erabaki garrantzitsuetan parte hartzeko.

2. taula: Parte hartzea neurtzeko alor, aldagai eta itemen zerrenda, Bateratzen inkesta erreferentziatzat hartuta

Europako beste herrialde batzuekiko Gipuzkoako egoera nolakoa den jakitearren, Eurofounden inkestetako datuekin alderatu ziren gure lurraldeko emaitzak. Hona hemen emaitzarik esanguratsuenak, hiru multzo nagusiei dagozkienak: kudeaketako parte hartzea, jabetzako parte hartzea eta emaitzetako parte hartzea.

3.3.1 – Kudeaketako parte hartzea

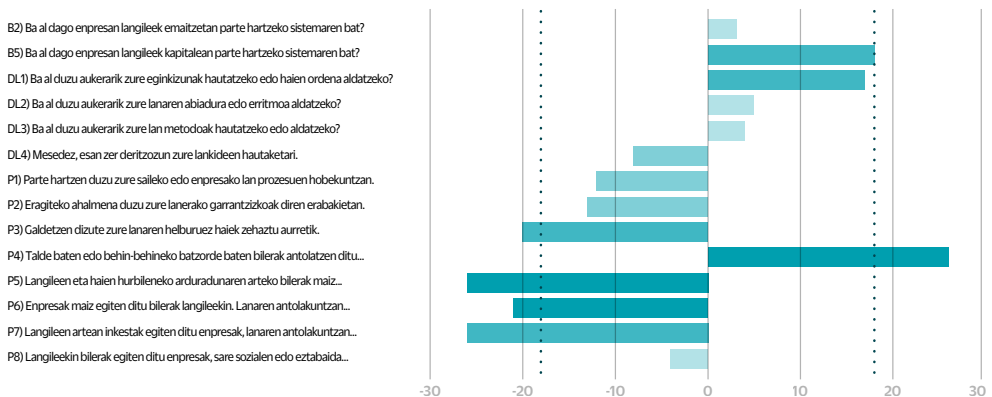
A) Decision Latitude

Gipuzkoako langileek euren enpresetan erabakiak hartzeko askatasunaz duten iritziaren gainekoa da alor hau.

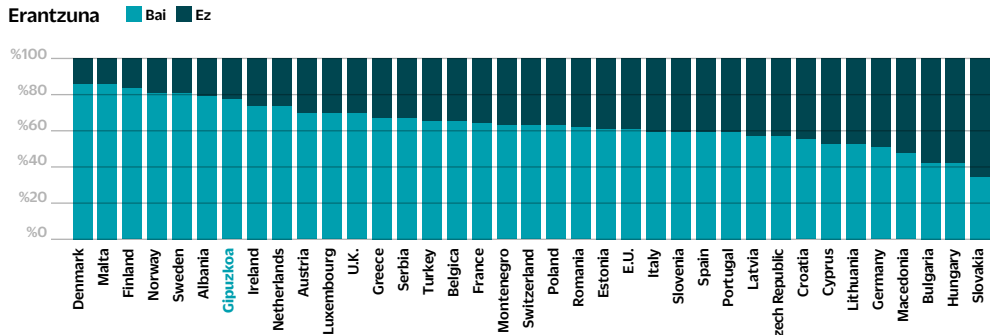
DL1, DL2, DL3 eta DL4 aldagaiak neurtuta, Gipuzkoan inkestatutako langileek diote badutela erabakitzeko askatasuna, eta, Europan inkestatutako langileek daukatela diotenarekin alderatuta, Europako batezbesteko mailatik hurbil dabil Gipuzkoa.

“emaitzak aztertuz gero, ikusten da Europako batezbestekotik gora dagoela Gipuzkoa eginkizunen hurrenkera hautatzeko edo aldatzeko aukerari dagokionez.”

Aldagai bakoitzeko emaitzak aztertuz gero, ikusten da Europako batezbestekotik gora dagoela Gipuzkoa eginkizunen hurrenkera hautatzeko edo aldatzeko aukerari dagokionez (ikusi 8. irudia). Zehazki, 9. irudian ikusten denez, aldagai horretan emaitzarik onenak dituzten zazpi herrialdeen artean dago Gipuzkoa.

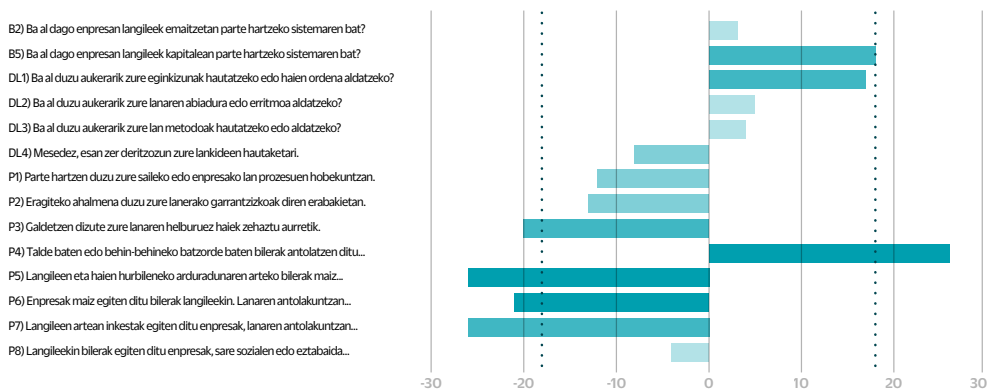
8. irudia: “Eginkizunen hurrenkera aldatzeko edo hautatzeko” aukerari buruzko gure lurraldeko emaitzak, Europako batezbestekoarekin alderatuta

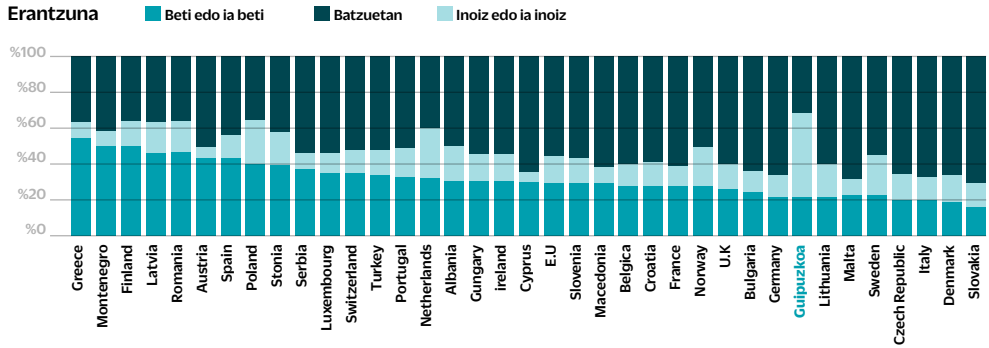
9. irudia: “Eginkizunen hurrenkera aldatzeko edo hautatzeko” aukerari buruzko gure lurraldearen postua, Europako beste herrialde batzuekin alderatuta

Laan erritmoa (DL2) eta lan metodoak (DL3) hautatzeko edo aldatzeko aukerari dagokionez, Europako batezbestekoa baino goraxeago dago Gipuzkoako langileen pertzepzioa. Langileak hautatzeko edo aldatzeko aukerari dagokionez (DL4), aldiz, alderantziz gertatzen da, hots, Europako batezbestekotik beherakoak dira emaitzak (ikusi 10. irudia) eta 30. postuan dago Gipuzkoa Europako lurraldeen zerrendan (ikusi 11. irudia). Honenbestez, hobetzeko aukera bat dago alor horretan.

“Langileak hautatzeko edo aldatzeko aukerari dagokionez, hobetzeko aukera bat dago alor horretan”

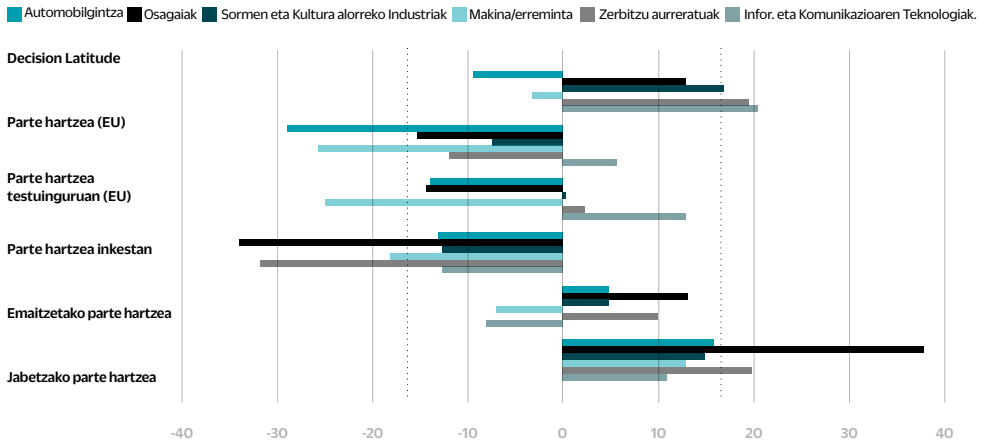

10. irudia: “Lankideak hautatzeko edo aldatzeko aukerari” buruzko gure lurraldeko emaitzak, Europako batezbestekoarekin alderatuta

11. irudia: “Lankideak hautatzeko edo aldatzeko aukerari” dagokionez gure lurraldeak sailkapenean duen postua, Europako beste herrialde batzuekin alderatuta

“Decision Latitude” alorri dagokionez, bi multzo kontrajarritan banatuta ageri dira sektoreak: batetik, Europako batezbestekoa baino emaitza hobea dituztenak (osagaiak, zerbitzu aurreratuak, sormenaren eta kulturaren alorreko industriak eta IKTak); bestetik, Europako batezbestekoaren azpitik daudenak enpresan erabakiak hartzeko aukeraren pertzepzioan (automobilgintza eta makina-erreminta).

12. irudia: Gipuzkoako sektoreen posizioa, Europako batezbestekoarekin alderatuta, “Decision Latitude” arloari dagokionez

B) Kudeaketako parte hartzea⁵¹

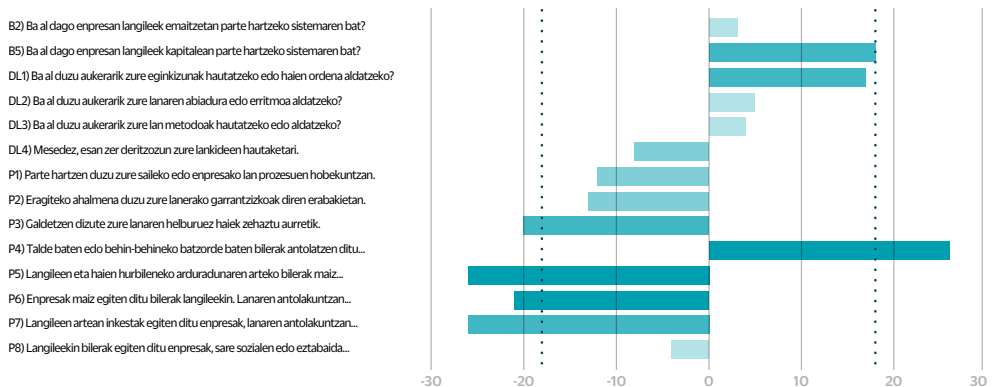
Lana antolatzeko erabakietan eragiteko Gipuzkoako enpresetan langileek daukaten aukerari dagokio alor hau.

Langileek enpresaren erabakietan eragiteko/parte hartzeko daukaten

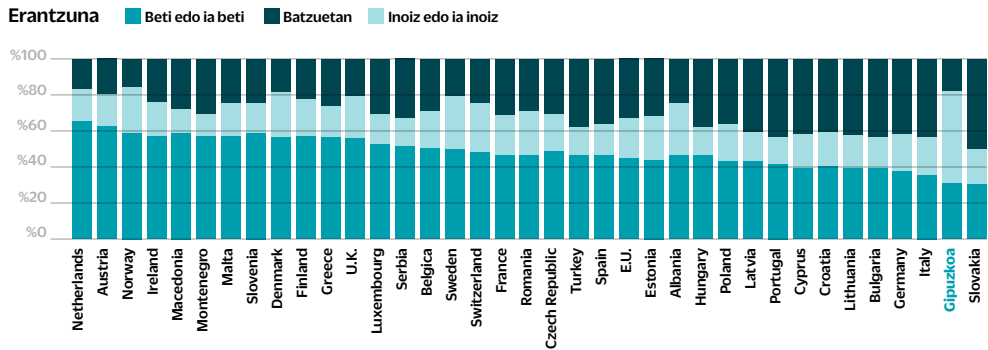
51: Este término corresponde a “Worker participation in the organization” en la Fuente de Eurofund

ahalmena neurtzen du “Worker participation”-ek; “Decision Latiudek, aldiz, norberak erabakitzeko askatasuna.

13. irudian ikusten denez, Europako batezbestekoaren azpitik daude hiru itemak (P1, P2 eta P3). Oro har, langileek ez dute uste parte hartzeko aukerarik ematen zaienik beren saileko eta enpresako lan prozesuei edo euren jarduerari dagozkien erabakietan (lanaren helburuak). Honenbestez, Europako azken herrialdeen artean dago Gipuzkoa alor horri dagokionez (ikus 14. irudia), baina bi mailarik gorenen batura eginez gero (“beti edo ia beti” eta “batzuetan”), Europako batezbestekoaren paretsu geratzen dira.

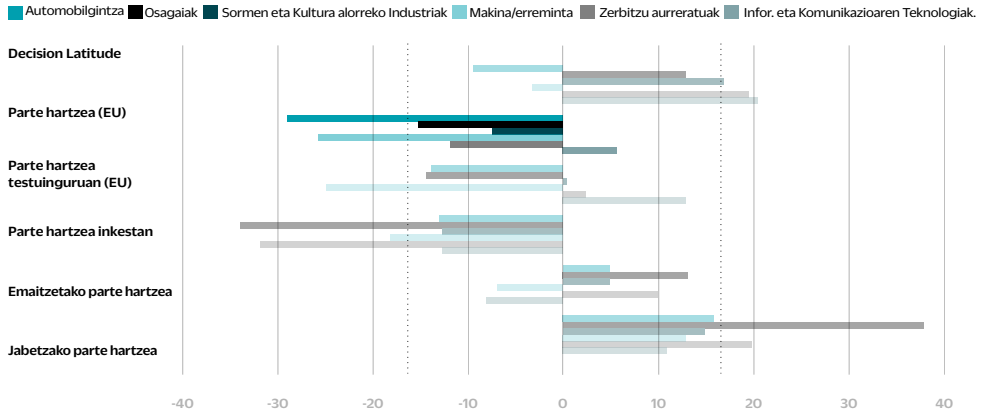

13. irudia: “Erabakietan eragiteko/parte hartzeko ahalmena” alorrari dagozkion gure lurraldeko emaitzak, Europako batezbestekoarekin alderatuta

14. irudia: “Erabakietan eragiteko/parte hartzeko ahalmena” alorrari dagokionez gure lurraldeak duen posizioa, Europako beste herrialde batzuekin alderatuta

IKTen sektorean bakarrik gainditzen du Gipuzkoak Europako batezbestekoa alor horri dagokionez. Sei sektoreetatik hori da bakarra langileen pertzepzio positiboa eta altua duena enpresaren erabakietan eragiteko/parte hartzeko daukaten ahalmenaz. Gainerako sektoreetan, berriz, batezbestekoa baino baxuagoak dira emaitzak. Automobilgintza eta makina-erreminta dira desbideratze handiena dutenak (ikus 15. irudia).

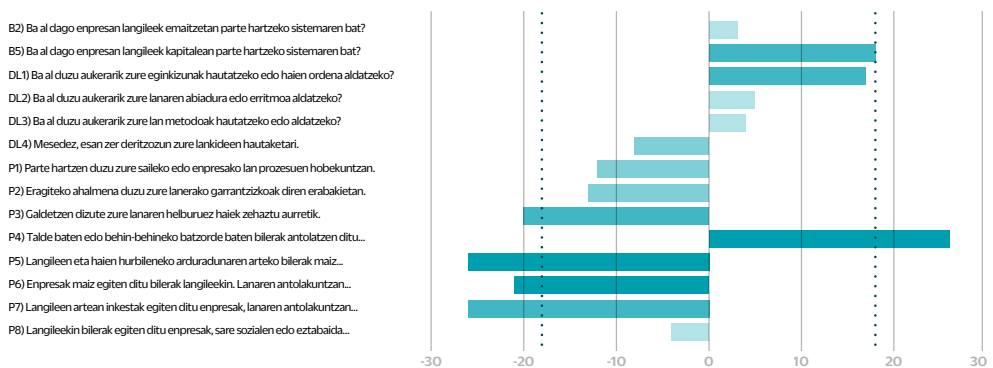
15. irudia: Gipuzkoako sektoreen posizioa, Europako batezbestekoarekin alderatuta, “Worker participation in the organization” arloari dagokionez

C) Kudeaketako Parte hartzea (testuingurua)⁵²

Enpresako lanaren antolakuntzan langileen parte hartzea sustatzeko dauden aukerei buruz langileek duten pertzepzioa aztertzen du alor horrek. Zeharka neurtzen du lanaren antolakuntza, hots, enpresek bilerak egiteko erabiltzen dituzten baliabideen arabera (denbora eta lekua). Lana antolatzeko bileretan parte hartzeko langileak nola kontsultatzen, partaide egiten eta sustatzen diren aztertzen du alorrak.

Emaitzak ikusirik, Gipuzkoako langileek Europako batezbestekoa baino pertzepzio askoz baxuagoa dute enpresek lana antolatzeko prestatzen dituzten bilerak irekietan buruz (P6), baita hurbileneko arduradunarekin helburu bera lortzearen antolatzen direnei buruz ere (P5). Europako sailkapenaren azken postuan dago Gipuzkoa.

Alderantziz gertatzen da, baina, langileei berariazko bileren antolakuntza galdetuz gero (P4): horrelako bilerak antolatzen direla diote (ikus 16. irudia), eta Europako batezbestekoa baino askoz altuagoak dira emaitzak.

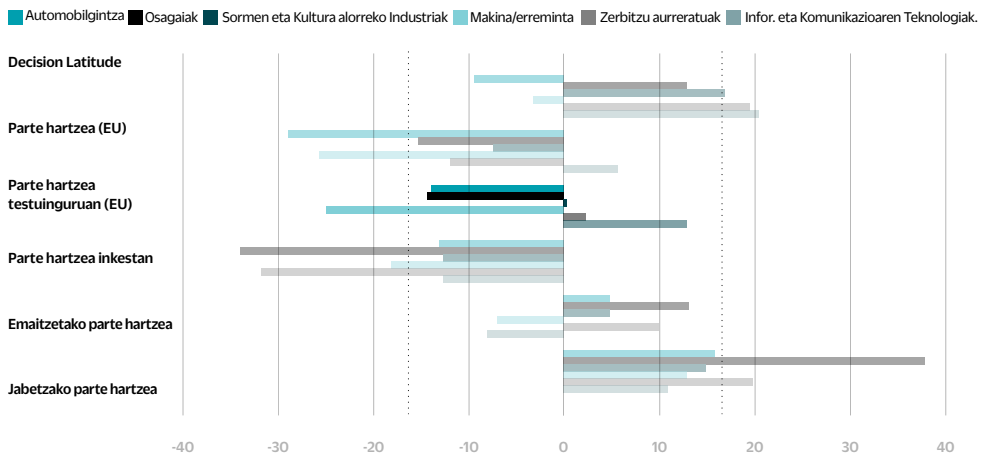

16. irudia: “Lanaren antolakuntzari dagozkion lan jarduerak” alorrari buruzko gure lurraldeko emaitzak, Europako batezbestekoarekin alderatuta

52: Este término corresponde a “Workplace practices with regard to work organization” en la Fuente de Eurofund

Aztertutako sektoreei dagokienez, berriz, Europako batezbestekoaren oso azpitik daude automobilgintza, osagaiak eta makina-erreminta; aldiz, oso positiboak dira IKTen sektoreko datuak. Sormenaren alorreko industrietan, azkenik, batezbestekoaren antzekoa da sektorearen egoera.

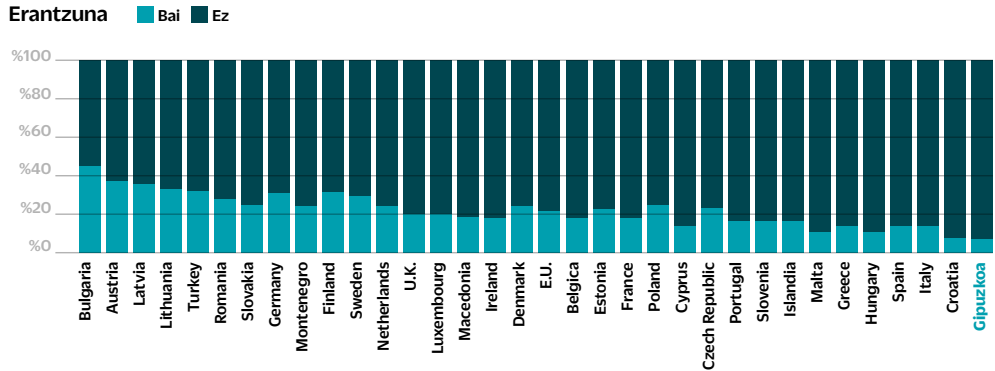
“Enpresarien aldetik parte hartzea sustatzen duten praktikei dagokienean, automobilgintza, osagaiak eta makina erreminta sektoreak, europako batezbestekoaren azpitik daude”

17. irudia: Gipuzkoako sektoreen posizioa, Europarekin alderatuta, “Workplace practices with regard to work organization” arloari dagokionez

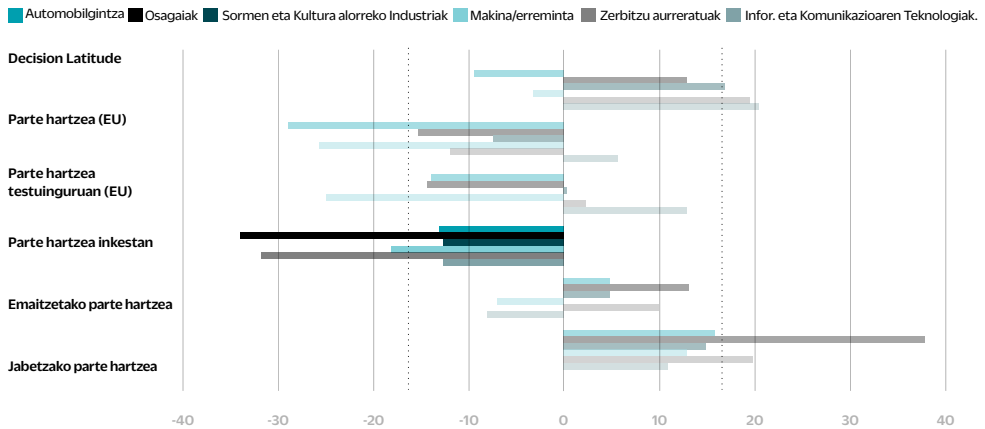
E) Parte hartzea (EU inkesta)

Lanaren antolakuntzan langileen parte hartzea sustatzeko inkesten edo sare sozialen erabilerari dagokio alor hori. Langile **gehienek diotenez, ez daukate horrelako baliabiderik beren lanaren antolakuntzan parte hartzeko.** Honenbestez, **Europako herrialdeetatik azkenekoetakoa da Gipuzkoa** alor horri dagokionez.

18. irudia: Gure lurraldearen posizioa “Inketa eta sare sozialen bidez lanaren antolakuntza parte hartzea” alorrari dagokionez, Europako beste herrialde batzuekin alderatuta

Kasu honetan, homogeneoak dira emaitzak sektore guztietan. **Langileek diotenez, ez daukate horrelako baliabiderik beren lanaren antolakuntza parte hartzeko.**

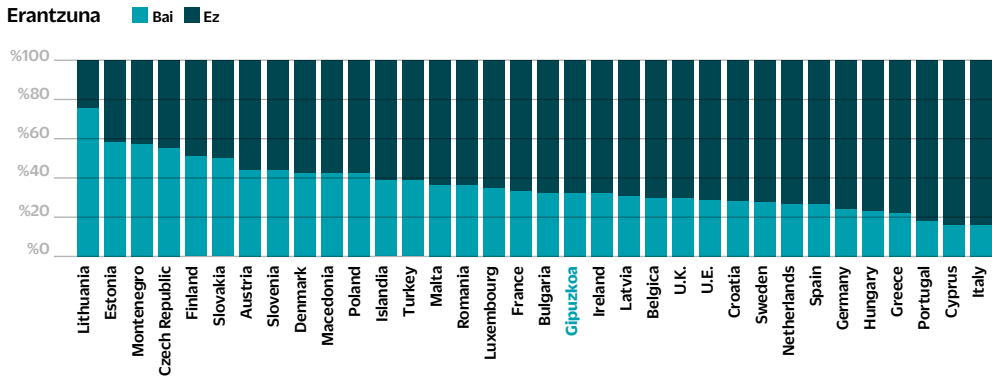
19. irudia: Gipuzkoako sektoreen posizioa, Europakoarekin alderatuta, “Europako Parte hartze inkestaren” arloari dagokionez

3.3.2 – Parte hartzea emaitzetan

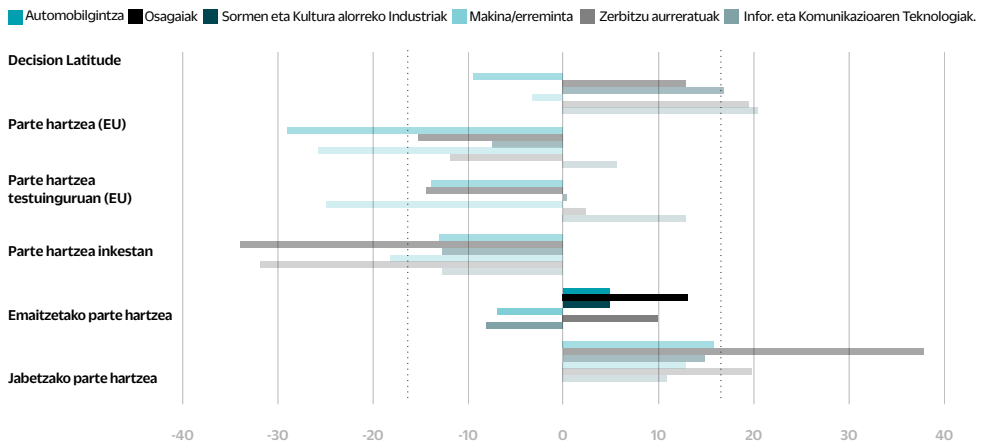
A) Parte hartzea emaitzetan:

Gipuzkoako enpresetan langileek emaitzetan duten parte hartzeari dagokio alor hau.

Europako herrialdeen zerrendaren erdi aldera dago Gipuzkoa emaitzetako parte hartzeari dagokionez (ikusi 20.irudia). Dena dela, ez da berdina egoera sektore guztietan. Automobilgintza, osagaiak, sormenaren arloko industriak eta zerbitzu aurreratuak, langileek diote emaitzen araberako ekarpenak jasotzen dituztela. Osagaien sektoreari dagokionez, Europako lehenbiziko postuen artean dago Gipuzkoa. Aitzitik, oso bestelakoa da makina-erreminta sektorearen eta IKTen egoera, Europako gainerako herrialdeetako batezbestekoaren oso azpitik baitaude biak.

20. irudia: Gure lurraldearen posizioa, "Parte hartzea emaitzetan" alorrari dagokionez, Europako beste herrialde batzuekin alderatuta

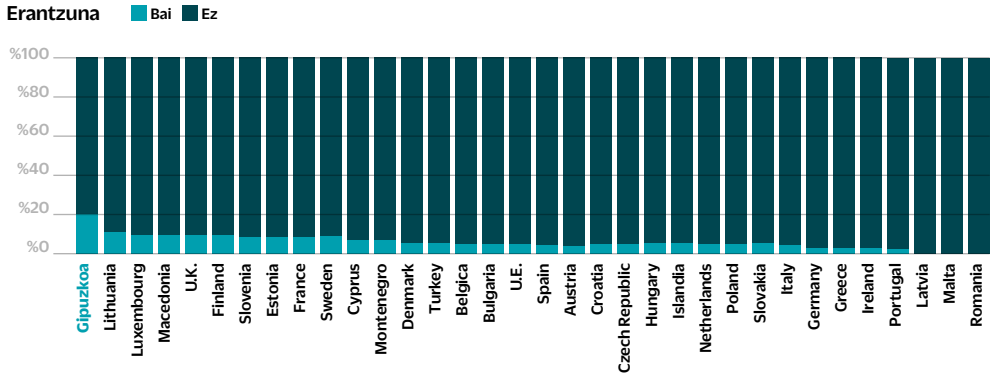

21. irudia: Gipuzkoako sektoreen posizioa, Europakoarekin alderatuta, "Europako Parte hartze inkestaren" arloari dagokionez

3.3.3 – Participación en propiedad

A) Parte hartzea jabetzan

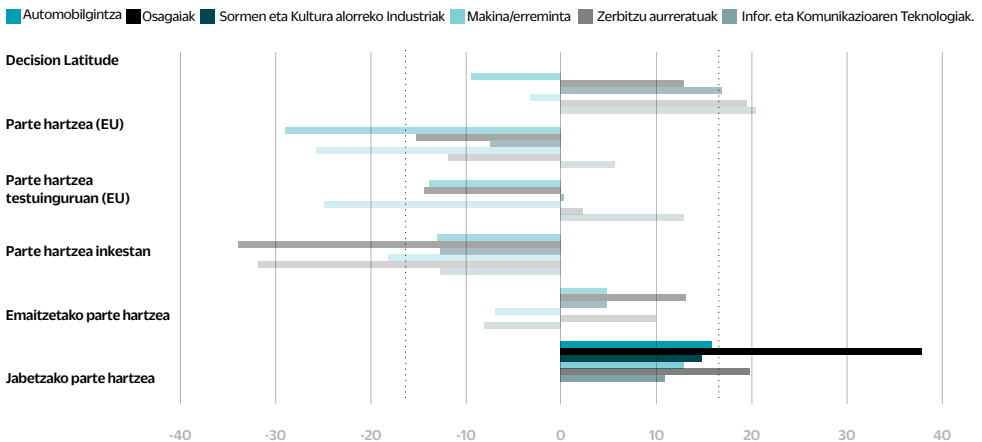
Gipuzkoako enpresetan langileek kapitalean duten parte hartzeari dagokio alor hau. Europako herrialdeen zerrendako buruan dago Gipuzkoa alor honi dagokionez (ikusi 22. irudia).

22. irudia: Gure lurraldearen posizioa “Parte hartzea kapitalean” alorrari dagokionez, Europako beste herrialde batzuekin alderatuta

Jarduera sektoreka langileek kapitalean duten parte hartzeari dagokionez, homogeneoa da pertzepzioa eta, oro har, oso positiboak dira emaitzak. 23. irudian ikusten denez, Europako batezbestekoaren oso gaineretik daude sektore guztiak kapitaleko parte hartzean. Hain juxtu ere, hori du ezaugarrietako bat gure lurraldeak (eta zaindu beharreko indarguneetako bat), emaitzetako parte hartzearekin batera.

“Europako batezbestekoaren oso gaineretik daude sektore guztiak kapitaleko parte hartzean”

23. irudia: Gipuzkoako sektoreen posizioa, Europakoarekin alderatuta, “Parte hartzea kapitalean” arloari dagokionez

3.4

Ondorio orokorrak

Jarraian azaltzen dira Gipuzkoako parte hartze mailaz —Europakorekin alderatuta— Behatokiak atera dituen ondorio nagusiak.

Mantendu beharreko alderdiak

- **Langileek enpresen jabetzan eta emaitzetan duten parte hartzea dira gure lurraldearen ezaugarrietako bi, eta Europarekiko bereizgarri nagusiak.** Beste bi aldagai hauei dagokienez ere Europako batezbestekoaren gainetik dago Gipuzkoa: Laneko eginkizunen hurrenkera aldatzeko aukera (DL1), eta lanaren antolakuntzan langileek parte har dezaten enpresak antolatzen dituen bilerekiko langileen pertzepzioa (P4).

“Langileek enpresen jabetzan eta emaitzetan duten parte hartzea dira gure lurraldearen ezaugarrietako bi, eta Europarekiko bereizgarri nagusiak.”

Landu beharreko alderdiak

- Hauek dira emaitza txarrenak dituzten eta, honenbestez, **hobekuntza lan handia eskatzen duten aldagaiak: lanaren antolakuntzarako ohikoak diren bilerak (P5 eta P6) prestatzeari dagozkionak.** Hurbileneko arduradunarekin edo langileekin egiten dira bilera horiek. Langileek diote berariazko bilerak izaten dituztela, hala dagokionean, lana antolatzeko, baina ez dute gauza bera erantzuten eguneroko jarduera prestatzeko bilerei buruz galdetuta.
- **Halaber, langileek diote ez dutela baliabiderik (inkestak —P7— edo sare sozialak —P8—) lanaren antolakuntzan euren parte hartzea sustatzeko.**
- Eraitzen arabera, langileei iruditzen zaie ez dietela galdetzen beren lanaren helburuei buruz (P3). Iruditzen zaie, halaber, ez zaiela galdetzen beren lanari buruzko erabakiez (P2) **edo beren sail edo arloko lan prozesuak hobetzekoez (P1).**

“Langileei iruditzen zaie ez dietela galdetzen beren lanaren helburuei buruz edo beren sail edo arloko lan prozesuak hobetzekoez.”

3.5

Bibliografía

Bateratzen (2019). Balore eta konportamendu Kooperatibo – konstruktiboaren sustapena antolakuntzen emaitzak hobetzeko. Disponible en: <https://bateratzen.net/>. (04.03.2019).

Eurofound. (2013). European Company Survey, ECS. Disponible en: <https://www.eurofound.europa.eu/surveys/european-company-surveys/european-company-survey-201>. (04.03.19).

Eurofound. (2015). European Working Conditions Surveys, EWCS. Disponible en: <https://www.eurofound.europa.eu/surveys/european-working-conditions-surveys/sixth-european-working-conditions-survey-2015>. (04.03.19).